

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Propositionum quarumdam explicatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO SECUNDA.

Propositionum quarundam explicatio.

I. **Q**UÆRES primò, quid de his propositionibus sit censendum, *Deus generat, Deus non generat.* Quoad primam, asserunt Theologi cum S. Thoma hic, quaest. 39. art. 4. hanc propositionem, *Deus generat*, esse veram: quod etiam affirmant S. Bonaventura, Scotus & alii, secuti Magistrum in 1. dist. 4. imò Suarez hic, lib. 6. cap. 7. ait esse de fide, desumiturque ex illo Matth. 16. vers. 17. *Tu es Christus Filius Dei vivi*: & in Symbolo Niceno dicitur *Filius Deus de Deo*. Ex quibus optimè deducitur hanc propositionem, *Deus generat*, imò & hanc, *Deus generatur*, esse veram, Deus siquidem, ut sectione præcedente dictum est significat Deitatem in aliquo supposito: tam autem est Deus, Filius qui generatur, quam Pater, qui generat.

Deus generatur est vera propositio.

II. Cur falsum sit, Deus non generat.

Explicatur ex ipso naturam in Christo.

III. Deus genuit Deum, est verissima propositio.

esse verissimam. Sed dicit quispiam, Si Deus genuit Deum; ergo vel se Deum, vel alium Deum. Respondetur nec unum ex his sequi, nec alterum: non primum, denotaret namque illa propositio eum idem secum suppositum genuisse: secundum autem innueret esse plures Deos. Genuit itaque eundem Deum, distinctum scilicet à se supposito, quod tamen sit verus, & idem Deus, ejusdemque omnino cum eo substantiæ, ut supra declaratum est.

Quæres tertio: utrum hic modus loquendi sit admittendus, *Hic Deus, & ille Deus*? Respondetur negativè: insinuat enim esse plures Deos. Si autem addatur particula aliqua restringens, quæque unam Personam peculiariter denotet, ut *hic Deus qui mortuus est*, &c. existimo hunc loquendi modum *Hic Deus*, posse admitti: non enim per hoc significatur illa divinitatis, sed solius suppositi multiplicatio.

Hactenus egimus de prædicatione nominum concretorum: quoad abstracta, essentialia rectè & inter se, & de Personis realiter prædicantur: ut *Justitia est Misericordia, Paternitas est Essentia, Essentia est Pater*, propter realem scilicet identitatem. Abstracta verò personalia, quæ realiter inter se distinguuntur, ne quidem realiter de se invicem prædicantur: unde non rectè dicitur, *Paternitas est Filatio*, nec est Filius: bene tamen dicitur, *Paternitas est spiratio activa*. Quamvis etiam, ut notavi, rectè dicatur *Essentia est Pater*, non tamen *Essentia generat*: significare enim videtur Filium à solâ essentiâ procedere: nec etiam dici potest *Essentia generatur*.

Uterius quoad modum loquendi, Tres Divinæ Personæ rectè dicuntur neutraliter *idem*: hoc enim denotat identitatem in substantiâ, seu quòd sint idem Deus. Pater etiam, quamvis sit *alius* à Filio, non tamen *aliud*, nisi addatur suppositum: *aliud* enim simpliciter prolatum, distinctionem denotat in Essentiâ. Quidam nihilominus hanc Propositionem admittunt, *Filatio est aliud à Paternitate*. De aliis vocibus, in Trinitate usurpari solitis, dictum est supra.

IV. Dicine possit. Hic & ille Deus.

V. De prædicatione nominum abstractorum.

Essentia non potest dici generare, nec generari.

VI. Tres Personæ dicuntur personis idem.

Pater est alius, non aliud à Filio.

DISPUTATIO LXI.

De similitudine, aequalitate, prioritate & Circuminfessione Divinarum Personarum.

SECTIO PRIMA.

An, & quomodo divina Persona sint similes, & aequales.

I. Cur Patres aliqui Divinas Personas negabāt esse similes.

HX Patribus nonnulli, ut S. Athanasius in Epist. de Synodo Ariminenſi, refugiebant olim concedere Filium Dei esse similem Patri, nec citra periculum erroris in Fide, id dici posse existimabant, quòd nimirum illis temporibus non satis explorata esset vis hujus vocis *similis*, sed ad similitudinem requiri videretur naturarum distinctio, sicque idem dicebant simile simul & consubstantiale alteri esse non posse.

Cum autem jam de Filii cum Patre consubstantialitate inter Orthodoxos constet, nullumque hac in re sit errandi periculum, extinctâ Ariarum hæresi, dicendum cum omnibus Theologis Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum esse verè & propriè similes: ad hoc enim sufficit, quòd sint supposita distincta, licet eandem habeant naturam, cum similitudo aliud nihil sit, quam unitas plurium in naturâ. Imò, ut ostendi Disp. 29. Logica, sect. 2. num. 9. perfectissima similitudo inter duo, tunc contingit, quando res, in qua sunt similes, est eadem numero in utroque extremo.

Quæri hinc solet, si hæc relatio similitudinis, relatio realis, an rationis? Affirmat Scotus in 1. dist. 31. quaest. 1. & alii esse realem. Communior tamen

II. Tres Divinae Personae sunt sibi perfectissime similes.

III. Relatio hæc similitudinis, si sine reali, an rationis.